

741

Anul I

VIATA

No. 3-4

Săceleană

Mart.-Apr.

REVISTĂ
LITERAR - CULTURALA

1930

Apare lunar la Săfulung — Săcele, Braşov.

Preţul 15. — Lei.

Viața Săceleană

APARE LUNAR

Secretar de Redacție; Victor Tudoran

Redacția și
Administrația (Șoseaua Regele Ferdinand No. 670
(SATULUNG — SACELE (BRAȘOV)

Abonamente:

Pentru un an	Lei 80.
Pentru jumătate an	„ 40.
Pentru Instituții și Autorități	„ 160.

CUPRINSUL

- Ion M. Soricu* : Scrisoare.
Al. Stroe Militaru : Păstoritul Mocanilor Săceleni, urmare.
I. Al. Bran Lemeny : Reminiscență (poezie).
Lucian Costin : Venus (poezie).
Ing. Gh. Brânduș : Reamintiri
Ion Ghelase : Spre mai bine
Iosif Mariescu : Rugăciunea oierului.
Victor Tudoran : E paști (poezie).
Preot Gh. D. Cruceanu : Pe drumul Patimilor Mântuitorului.
O. Sireț : Când ai plecat (poezie).
I. Ghelase : Reînvierea Săcelelor.
. Banca Populară Săceleană.
Alex. Cojocaru : Persecuțiile contra Bisericii Creștine
din Rusia.
Matei Roșculeț : † Alex. G. Dragoș
Al. Stroe Militaru : Dr. N. G. V. Gologan, cercetări pri-
vitoare la trecutul comerțului din Brașov.
Iosif Mariescu : Sf. Gheorghe la Mocani.
Al. Stroe Militaru : Să strângem rândurile.
. Săcelele Culturale.
Victor Tudoran : Rubrica jocurilor.
. Informațiuni, Bibliografia, Poșta, Redacției.

aceștia cântau sau sîrigau :

De ulița fânului
De casa stăpânului
Și de pîta cu Șofran
De stăpâna cu ghiordan

sau loveau cu nepăsare pămîntul :

Dă'n pămînt să bubuiască
Că-i opinca stăpânească
Dar mi-e milă de obiele
C'a lucrat maica la ele.

Strigături frumoase știa odată neca Ghiță Ghia, apoi Bronea dintre mori, căruia — fiind cam mărunțel — noi îi ziceam om și jumătate.

Depart-e-i maică, departe
Ne desparte șapte sate
Și-i țară de jumătate.....

pare a fi din vremea pribegiei, când elementul românesc începe să emigreze în Dobrogea.

Tot a noastră trebuie să fie și colinda :

Sub cea poală de dumbravă.
Mare cărd de oi că-mi paște

Dintre cei cari au muncit pentru adunarea scumpelor sfărămături nu trebuie uitat marele suflet, care a fost Octavian Simp-tion, cel care ne-a aranjat pe, Râurel de ploaie.

Intre ciobani au fost oameni cu carte, unii avînd chiar și studii academice (Bucur Găitan). Un Găitan l-a făcut român pe Avram Iancu (vezi însemnările lui Ion Pușcariu). Viața și rolul lui Costache Săcăreanu. Viața și familia poetului N. Nicolescu (Tomoșoiu). Eliza Circa și atâtea alte figuri. Uciderea popii Săcuiesc în 48. Figura frumoasă a eroilor noștri din marele războiu : Nițică Stroe, Ivan Olteanu, Ion Iordache Drîngă, D-tru Drîngă, Neculai Popia, Ghiță Gurgău, Nicu Roșculeț, Nicu Mandai, Opre Trandaburu etc.

Ar fi ele o mulțime de lucruri ce ar putea ocupa o minte tânără dornică de muncă. Veși reuși să faceți începutul ? Vă doresc succes strălucit.

Sibiu 2 Febr. 1930

I. U. Soricu

PĂSTORITUL MOCANILOR SĂCELENI IN ȚARA ROMÂNEASCA

Continuare ¹⁾

Dacă păstoritul a ajuns să fie reglementat tocmai târziu nu însemnează însă că ar fi fost cu totul neglijat atât în Ardeal cât și în Țările românești. Era interesul atât de mare pentru guvernul Ardelean ca economia să prospereze pe cât era de mare interesul principatelor române să protejeze pe păstorii Ardeleni cari prin bogoșia turmelor aducea un real venit visteriei. Nu sunt rare cazurile când contribuția benevolă a acestor păstori a fost salvatoare în vremurile grele când cererile Turcilor erau exagerate și nemiloase. ²⁾

Păstoritul și transhumanța în Țările românești a averilor Ardeleni se desfășura atât de natural încât un regulament prea puțin ar fi putut schimba acest așezământ care avea la bază o datină veche născută din împrejurări geografice.

O împiedecare a averilor ardeleni de a-și trimite turmele la iernat în țara românească i-ar fi ruinat și ar fi avut urmări destul de neplăcute știut fiind că iernatul turmelor în Ardeal era imposibil din cauza lipsei de nutreț. Transhumanța era deci un fenomen natural cu urmări sociale cari și astăzi sunt vrednice de luat aminte. ³⁾

Până la 1629, Mocanii Săceleni, ca și ceilalți oieri cari își pășteau turmele în Țările românești, nu plăteau nici o dijmă pentru visteria domnească. Ei plăteau doar proprietarilor boeri sau mănăstirilor, o taxă pentru pășunat însă și această taxă era în funcțiune de buna înțelegere și se schimba după oameni și locuri. Ei aveau deplina libertate de a colinda și locui pla-iurile și câmpia fără a fi supărați de cineva. Tot timpul ce trece dela Simpietru până la Sf. Gheorghe erau îngăduiți ca locuitorii aproape statornici ai țării. În munte nu plăteau pentru pășunat nimic, nici chiar vama pentru brânza și lâna se se duc în Țara Bârsei. Numai atunci când ei vând din oile lor la târgurile din josul muntelui erau obligați să plătească vama vânzării în Țară. ⁴⁾

Cu timpul situația Mocanilor se schimbă. Liberățile de cari se bucurau sunt rând pe rând îngrădite, fie de anumite regulamente pe cari guvernele Ardeleni și Austriace le credeau necesare, fie de multiplele cereri Turcești, când Domnii principatelor trebuiau să recurgă și la vitele sau chiar ajutorul bănesc al acestor oieri.

¹⁾ Inceputul în No. 2 al revist'ei.

²⁾ Meteuș Șt. o. c.

³⁾ E. de Martonne: Viața păst. în Carpați. Conv. lit. X L VI pag. 125.

⁴⁾ Iorga N.: Brașovul și Românii. Buc. 1905, pag. 356.

Stările privitoare la situația mocanilor săceleni în țara românească până la începutul veacului XVII sunt vagi ele referindu-se la scutiri de bir și sarcini. Numai dela Domnia lui Brâncoveanu începută la 1688 pornesc știri neconținute și sigure asupra păstoritului în Țara românească.⁵⁾

Cel dintâu domn al Țării românești care ia dijmă dela turmele de oi ale păstorilor ardeleni este Leon Vodă la 1629. Deacum abuzurile cari se fac de multe ori fără știrea domnului la încasarea acestei dijme aduc nemulțumiri păstorilor cari se văd nevoiți a protesta mereu, cerând să se păstreze hotărârile și privilegiile pe care le posedau.

Principii Ardealului nu prea vedeau cu ochi buni aceste dijme cari intrau în visteria țării din care cauză constatam că într'un tratat de alianță încheiat între urmașul lui Leon - Vodă, Matei Vodă Basarab și George Rakoczy I la București în ziua de 23 Octombrie 1638, Matei-Vodă se obliga a da anual suma de 5000 fiorini de argint ca o răscumpărare pentru dijma pe cari păstorii ardeleni o plătesc în Țara Românească.⁶⁾ Delfel principii ardealului întotdeauna a sprijinit această instituție a oeritului și grație intervențiilor făcute de ei de multe ori situația oerilor ardeleni se îmbunătățea. Avem cazul când guvernul Apafi a asigurat păstorilor ardeleni în țările române cea mai mare libertate.⁷⁾

În cele mai multe cazuri intervențiile făcute de către principii Ardealului nu viza atât pe Domnul țării, cât jafurile făcute de turci și în mai mică măsură pe slujbașii domnești, despre abuzurile acestor din urmă, Domnul neavând cunoștința decât atunci când ele erau urmate de jalbele păstorilor. De notat faptul deselor și energicelor intervenții a bărsanilor cărora Domnul în cele mai multe cazuri le lua apărarea.

Sub Constantin - Vodă Brâncoveanu exploatarea și lăcomia turcilor dă naștere la mai multe jalbe la cari Domnul binevoitor le răspunde, justificându-se pentru măsurile excepționale pe cari a fost nevoit să le ia. Este vorba de o cerere a Sultanului care reclama 2000 oi pentru nevoile imperiului. Numărul oilor cerute este destul de mare, însă Domnul trebuia să se supună neputând supăra pe Sultan și atunci ia dispoziția de a se lua dela toți păstorii ardeleni un număr de oi cu care să poată complecta numărul cerut de imperiu Otoman. Se ia astfel în total 1000 oi (câte 1 la 100). Dar pe lângă pretenția turcilor tot atunci mai intervin și abuzurile unor slujbași cari erau însărcinați a încasa câte 3 bani pentru plata celor cari aveau să ducă oile pentru a fi predate Casap-bașii.

⁵⁾ Ibid.

⁶⁾ Andrei Veress. o. c. pg. 20.

⁷⁾ Ibid. pg. 21.

Natural „bârsanii“ s'au adresat Domnului atât pentru oile luate cât și pentru abuzul slujbajilor domnești cari au încasat dela oieri câte 5 bani în loc de 3. Brâncoveanu răspunde oierilor bârsani la 17 Aprilie 1696 cu următoarele: „Veți ști D-voastră că noi n'am fi poffit să se ia dela nimeni nici o oae numai de mare nevoie și de mult pas ce au fost asupra țării, n'am avut ce face. Cunoscând că nu este cu puțință ca să se poată plini aceste oi numai dela țară pentru mare pas am socotit ca să facă ajutor și oamenii din țara d-voastră“, iar mai departe spune: „dacă s'a luat 5 bani în loc de 3 s'a făcut fără știrea noastră“ și ca o satisfacție dată plângerii lor, destitue din slujbă pe spătarul Drăghici și pe Ivan Căpitanul obligându-l pe acesta din urmă să restituie și plusul de 2 bani luați „că noi unele ca acestea nici decum nu le suferim și pururea poffim să avem cu d-voastră bună vecinătate și prietenească dragoste ca și oamenii d-voastră să aibă bun traiu în țara noastră⁸⁾).

Cererea turcilor era deci atât de exagerată și apăsa atât de greu asupra țării încât Domnul nu se putea achita decât cerând contribuție păstorilor sau mărind dajdia pentru vite. Printr'o altă scrisoare adresată tot de Brâncoveanu în 23 Ianuarie 1705 justifică oarecum și măsura luată de a majora dajdia oierului în modul următor: „Veți ști D-voastră că ajungând țara aceasta la mare greu, de vreme ce i s'a dus numele la Poarta împărăției turcești cumcă într'această țară (munteană) s'au strâns atâta om și atâta dobitoac... de este plină de oameni și de dobitoace. și cu acest nume mare ce s'au făcut ticăloasei de țeri, ne-au încărcat cu darile, cât este peste puțința săracilor și numai conțenesc cu cerutul“⁹⁾.

Impozitul oieritului introdus prima dată de Leon-Vodă se plătea la început în natură. Mai târziu s'a stabilit la 5 parale majorându-se apoi ajungând sub Brâncoveanu la 14 bani de oaie. „Bârsanii aveau însă reducere căci ei plăteau numai câte 10 bani sumă ce s'a menținut, adăugându-i-se la 1719 o taxă de 10 bani de turmă pentru numărutul oilor. În afară de oierit tot sub Brâncoveanu se introduce un nou impozit (la 1703) așa numit al vâcărului, care consta din 10 bani pentru fiecare vită. Ca și pentru oierit, vâcărul era mai scăzut pentru bârsani.

Sub Nicolae-Vodă Mavrocordat, așezământul dat de Brâncoveanu rămâne neschimbat, adăugându-i-se numai unele părți noi de mai puțină importanță, ca și sub Brâncoveanu „oieritul“ rămâne tot la 10 bani de oaie, menținându-se și taxa de 10 bani de turmă pentru numărătoare, Bârsanii au voie a ține în Tara Românească câte oi voesc și să le pască de toamna până primăvara și să n'aibă nici o opreală de nimeni¹⁰⁾.

⁸⁾. Meteș St. o. c.

⁹⁾. Ibid

¹⁰⁾. Meteș Șt. o. c. pg. 41.

În lungul drum pe care păstorii îl făceau cu turmele lor, primăvara și toamna de multe ori se iscau certuri și neînțelegeri între proprietarii pământului și stăpânii turmelor, din cauza stricăciunilor făcute de oi livezilor și bucatelor. Mavrocordat atrage bărsanilor atenția asupra acestui fapt hotărând „ca atunci când iar lovi vremea rea de iarnă primejdioasă, să aibă a-și băga oile în baltă ori pe a cui moșie s'ar întâmpla și să nu aibă nici o opreală dela nimeni”¹¹⁾. Mai scutește de orice dajdie domnească pe ciobani — ca fiind oameni streini țării — iar pentru oile și berbecii care sunt bucatele¹²⁾ lor de casă, nu plătesc vamă¹³⁾.

Cu toate libertățile, cu tot sprijinul și cu toată bună-voința pe care aproape toți Domnii Țării Românești au arătat-o în general păstorilor ardeleni și în special celor din Țara Bârsei oieritul avea și greutățile cu cari bieții mocani aveau să lupte cu îndârjire. Era un obicei din strămoși că primăvara Poarta cum-păra un număr mare de oi în țările române — dar mai cu seamă în Muntenia — pentru asigurarea hranei stambulului. Aceasta era o sarcină grea pentru ambele țări, cu atât mai mult că saigiții și gelepții turci își îndeplineau însărcinarea lor foarte strict și într'un chip nemilos¹⁴⁾. (va urma)

Al. Stroe Militaru

¹¹⁾. Ibid

¹²⁾. Bucatele în înțelesul de atunci avut.

¹³⁾. Meteș o. c. pag. 42.

¹⁴⁾. Veress Andrei o. c. pag. 59.

REMINISCENȚĂ *)

Luntrea luneca alene,
Lin, pe luciul lacului,
Iar la mal șoptiau în taină
Frunzele copacului

Luna se scâldea în unde
Despletindu-și plelete,
Apele-și formau din stele,
Tremurând buchetele

Fredonând ne apropiarăm
De penumbra malului.
Eu priveam cu dor la tine.
Tu în fundul valului

Îmbătați de de-atâta farmec,
De parfumul florilor,
Ne-a aflat, dormind în luntre,
Revărsatul zorilor

I. Al. Bran-Lemeny

*) Din volumul „Lacrimi și Clocot”, epuizat și necunoscut în Ardeal.

V E N U S

Amicului meu **R. Nyan del Flores**

Din clipa'n care ma'm născut
 Și singură pe lângă al meu față am rămas,
 Privit-am spre sglobiul frățior,
 El cel mai mic, mai răsfățat.
 Un paj cu albe mâini, cu părul blond și ochii languroși,
 Departe prin neant rotind, de al copilăriei joc îmbujorat.
 Da, Mercur e-un paj sprințar, atât de ciugulit de-al nost'părinte,
 Cu orice gând eu l-aș striga—în faldurile aurii mă'ngână și mă minte.
 Rămas-am singură, de când am rătăcit cu el pe ale ceriului răzoare,
 Și calea eu n'am mai aflat-o, lângă tine aș vrea să fiu și eu
 [părinte Soare.

O, de ai ști, tu toată mpărăția ta ai da-o pentru unica ta față,
 În mantia ei roză o lume o știe atât de albă, candidă, curată.
 Departe din neant—de undeva—de pe Pământ ori de pe Marte
 Aud un nume Venus—și nu știu ce înseamnă,
 O, dac'aș știe ce ar însemna—
 Căci oricât îmi rotesc privirile—nici un muritor
 [cu mine gândurile nu le'mparte.

Trec solitară pe ale mele triste și celeste cărării
 Și orice strop de dor pe buza mea eu înzădar în zimbete-l strivesc...
 Fălfăie sub geană jinduitoare gânduri pornind
 [spre ale voastre ferestrei

Și n'am cui să le spun—căci aștrii în sufletele voastre i-ați întuneca,
 Iar mantia mea roză . . . de visurile omenirii s'ar păta . . .
 De-atâtea ori însă m'am resemnat . . .
 Și'n valurile albe și spumoase ale gândurilor mele eu v'am întrebat:
 La voi să mă cobor—ori poate să nu mă cobor,
 Căci între ale voastre aspre poate și infime legi . . .

[de ce să se coboare un nemuritor !
 Prin geana tremurândă ispătele o clipă eu spre voi
 [odată le-am scăpat

Și din polenul meu de roze năvalnice efluvii
 Atâtea lumi în aiurirea mea le-au inundat . . .
 De-atuncea iar m'am resemnat . . .
 Nu, o nu . . . la voi nu mă cobor . . . o, nici în suflet

[nici în gând,
 Căci orice eu v'aș cere . . . un muritor nu-mi poate da
 [nici când,
 Căci lumea voastră e un castru sumbru într'un colț
 [de firmament,

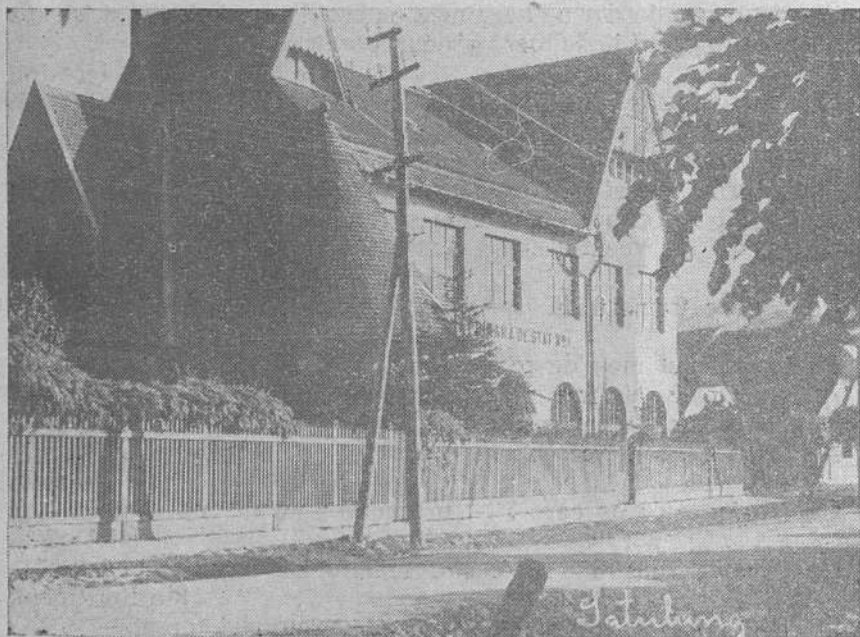
În care morții și toți vii înnoată în al fericirii lat torent.—
 Tăceri și visuri ne despart iar camai înainte,

Nu știu de când voi buclele și pieptul alb sub mantie mi l-ași zărit,
 Căci ochii voștrii 'n fiecare seară mă caută jinduți prin infinit...
 De sunt vre un simbol... de ce să fiu? Ce poate fi un astru
 Decât un punct... ce urcă și coboară pe celestul plaiu ca un sihastru
 Urmând aceleași vveri, din cari doar una vecinic ne desparte.
 E viața, care eu n'o caut, nici nu o cer...

Din puuct sfios — tot Venus sunt — pân' ce-oiu pieri iar într'un punct...
 Fără viață, fără vis, fără durere... aci e a nemuririi lege
 Și'n geana mea orice veți căuta... pe cei de sus
 Voi nici odată nu-i veți înțelege...

Remâneți muritorii fericiți pe-ale Pământului ponoare,
 Ori pe-a lui Marte plaiuri, căci poate ei știu, visele să le măsoare...
 Eu n'am pe nime... și nu știu ce e omul, din lut e ori din sânge.
 Nu știu de râde, are graiu — visează, tremură ori plânge...
 Glumi-tu-mi-a odată Marte despre ale pământului ființe,
 Că robi el ar avea — nespuse miliarde de bipede,
 Ce sorb viața ciripind... ce abia o aude și n'o crede...
 Nu, nu știu... căci de aci delângă Soare până la Pământ
 E-o cale atât de lungă... în eter toate visurile mor ca 'ntr'un mormânt
 Și orice ați măsura voi azi — o, mâine alții 'or destrăma,
 Căci de sunteți făpturi cu cranii
 Și craniul v'aruncă boabe, ce-n fărămi se chiamă gânduri,
 Din ale vecinicii fixe legi voi nu veți șterge nici chiar două rânduri...

Lucian Costin

Săcelele piforești (Safulung)

REAMINTIRI

II.

Și acum după ce am văzut greșala generațiilor de intelectuali săceleni, cu imperioasa datorie de a organiza comunitatea la ei acasă, să vedem ce s'ar fi putut face, ca să n'avem motive de acuzare. Ce s'ar fi putut face? Mă întreb ce nu s'ar fi putut face? Căci dacă ne răscolim memoria, ne întoarcem numai cu 15—20 ani în urmă. Imi aduc și acum aminte de timpul — când copil de școală primară fiind — ne adunam din când în când Dumineca pentru ca să dăm fast sărbătoresc — prin cântări și declamări — câte unei șezători. „Vine un domn dela Brașov“ se auzea spunându-se din gură în gură, „pentru ca să ne vorbirească“, Era un fel de sărbătoare suprapusă Duminecii. Se trăgeau clopotele, iar lumea venia mânată de setea noutăților, să soarbă cuvinte noi din gura unui domn, care — credea ea — îi va aduce o nouă lozincă de viață. Eram prin cea mai critică perioadă a economiei noastre mocănești, perioada 1900—1910. Se combinase greșala acumulată a anilor ce i-am trecut în revistă și se agravase această cumulare prin măsurile drastice luate de Unguri, la hotarele țării românești.

Și domnul venia — nu era nici un domn strein, era tot un intelectual dintre cei plecați în a cărui conștiință mai răsuna din când în când o muștrare lăuntrică o întrebare înfiorătoare : ce ați făcut cu acest popor? — și aducea în servieta elegantă — câte un subiect de discuție: o cooperativă, o societate de mărit fetele sau o asociație de înmormântare. Mai cu seamă aceasta din urmă era foarte binevenită. Nu mai rămânea Mocanilor, decât să se organizeze în privința înmormântărilor cu fast, pentru că viața și-o trăiseră. Se suia deci domnul grav la catedră își studia ființa, își dregea cravata și cu o dicțiune impecabilă da drumul poveștelor. Iar la urmă — aplaudat mai mult sau mai puțin — strângea mâna zâmbitor celor intimi și pleca încântat că cel puțin pe o perioadă oarecare și-a mai înăbușit glasul conștiinței. În urma lui, rămâneau localnicii să descurce cele auzite și înțelese sau neînțelese, să le pună în practică. Numai acest fapt și e o dovadă strălucită de grozăvia prăpăstiei ce despărția pe cei rămași de cei plecați. Cooperatie, asociație? Toate lucruri foarte bune, dar pentru a le simți, trebuia în prealabil cultivat puțin simțul asociației. Așa însă când omul venia să asculte, în cea mai pură atmosferă a unei vieți cu desăvârșire și prin excelență individuale, ce putea el simți din două cuvinte aruncate, binefacerile asociației? Nu mai vorbește, că toate problemele ce se puneau ca obiect al asociației, se potriveau cu felul mocănesc de viața ca nuca în perete. Și era mai mare desacord între ele și colateralitatea lor, pentru că se căuta iarăși organizarea lor, fără să se fină seama de factorii externi.

Acest rol revenia deci intelectualilor în perioada de care ne-am ocupat în prima parte a articolului nostru. Prevăzând precipitarea timpurilor, ei trebuiau să pregătească de cu mult înainte de 1910, socibialitatea economiei săcelele. Cât de puțin dezvoltat era acest spirit de Mocani se poate vedea astăzi în cea mai strălucită măsură. Nu numai că economia de oi se distruge prin inițiativele dispartate — pe lângă alte defecte de cari suferă — dar nu s'a putut înfripa nici măcar o cooperativă de consum care să ușureze nevoile traiului, tocmai la noi unde ar fi avut cel mai mare rol. Și ce să mai spun de sforțările obștei a cărei activitate e subminată de înșiși acei ce o compun? O bancă populară își datorește viața ei tot suflului și îndemnului fineresc al ultimelor generații de intelectuali. Să-și inchipue deci cineva că de acum 40 de ani, s'ar fi pus îndemnul de asociație și să trecem în revisită rezultatele la cari s'ar fi ajuns.

Am fi avut în primul rând o producție în economia oilor bine studiată și metodic plasată. Economia de oi asociată, ar fi reușit cu siguranță să acapareze însemnate întinderi de pământ — la deal și vale — întinderi cari ar fi regenerat cu alte mijloace însuși acest ram de ocupațiune. Și prințând gust de darul pământului, am fi putut stăpâni pe mai departe cele câteva pețice de pământ, ce împetrișau cu nume românesc hotarele Săcelelor. Viața săceleană, s'ar fi menținut deci în bună stare — chiar în felul defectuos în care se prezenta, cu gospodării de ambele versante ale Carpaților — și ar fi lăjit pe mai departe hărnicia cunoscută pe aceste plaiuri și în toate locurile care ne cunosc. Ar fi fost deci — dacă nu pusă complet la adăpost — în orice caz bine canalizată economia creșterii oilor.

Spiritul de asociație s'ar fi putut însă aplica nu numai în ce privește producția ci și în desfacerea produselor economiei Săcelelești. Industria laptelui a ajuns astăzi la astfel de progrese că alimentează cu rentabilitatea sa nu numai ținuturi ci chiar țări întregi. Țările de jos: Olanda și Dania dau o dovadă ce nu poate fi desmințită cât poate aduce această specie a industriei alimentare afunci când e studiată și organizată. Și bazele organizării stau prin excelență în asociație.

Concentrarea oieritului prin asociație ar fi adus din un mare reviriment în economia săceleană. Dar lipsiți de acest spirit, am inchiriat laptele oilor noastre tuturor veneficilor apăruți în țară, venind dela poalele sudice ale Balcanilor și din arhipeleagurile elenice, cari după două-trei veri de exploatare a bunurilor noastre, își umpleau buzunarele cu aur și plecau de unde au venit, sfidând neîndemânarea și naivitatea noastră. Iar desvôltând în fine cu timpul aceste metode am fi ajuns la industrializarea tuturor produselor noastre brute. Surplusul de populație ce se crea, putea să se îndrepte în înșiși organizațiunile noastre, spre ocupațiunile rentabile al comerțului și industriei. Ar fi fost poate prea frumos acest admirabil mers al

lucrurilor care ne-ar fi amplificat calitățile dovedite de buni negustori și ar fi descoperit în mod neîndoios și pe cele de industriasi.

Pentru că pe cât de mult ignorate au fost aceste însușiri, pe atât de excelente ele s'au manifestat. Este tot meritul celor rămași că au căutat la un moment dat să se debaraseze de o ocupațiune care nu mai era rentabilă : oieritul pur. Au făcut un bine întâi lor înșile, apucând o nouă cale de trai, dar au făcut de sigur un mare bine și țării românești — care în acea epocă nu cuprindea în ramura negoțului decât streini — romanizându-i nu numai unele orașe ci chiar câteva regiuni. Și tot așa de bine au făcut în fața dezastrului care se arăta — câteva exemplare unice cari și-au imobilizat capitalul în întinderile de pământ ce rămăneau pustii după războiul din 1877 în binecuvântatul pământ al Dobrogii. Organizarea timpurie însă ne-ar fi putut duce cu mare succes și la continuitatea noastră în locurile de baștină și la o răspândire melodică în regiunile streine ce le stăpânim astăzi.

Drumul normal era deci — prin asociere — la negoț și industrie. Cu surplusul de capital pe care-l posedam acum 50 de ani, s'ar fi putut exploata ca un monopol, industria textilă.

(va urma)

Ing. Gh. Brânduş

SPRE MAI BINE

Viața unui popor este strâns legată de locul în care trăește. Ori de câte ori voim să stabilim o evoluție în viața lui, suntem nevoiți a-i pătrunde sufletul și a-i 'nțelege năzuințele. Neamul românesc devenit după atâtea veacuri de despărțire unit, va lua o nouă dezvoltare socială; o nouă organizare a instituțiilor se impune. Însă toate vor trebui să aibă la bază formarea personalității morale a poporului. Căci nimic nu se poate clădi fără ajutorul unei serioase morale sociale. Societatea omenească există prin acest regulator al omeneșului, prin o continuă educație morală.

Cine dintre noi nu vrea să-și vadă neamul pășind spre culmile idealului ? Cine nu e mulțumit când adevărul și spiritul de dreptate se au în vedere în evoluția socială a neamului ? Să năzuim înspre mai bine și să muncim mereu în toate domeniile sociale. Suntem la începutul drumului ce duce spre încheierea unui ideal măreț în răsăritul Europei. Să nu uităm că suntem fii Romanității cu menirea de a fi farul de lumină și știință'n Orient. Și toate acestea le putem face numai prin voiașă. Războaiele mari aduc cu ele maiile decăderi morale al poporului. Tot astfel războiul mondial a produs un dezechilibru

general în omenire. Alte curente sociale frământă viața popoarelor cari vor să ducă spre mai bine propășirea, vieții sociale. Generațiile tinere de azi au o mare menire în actuala pătură socială. Aceia de a se coborâ în adâncul sufletului acestui popor, ai înțelege nevoile și năzuințele. Numai îmbunătățind soarta mulțimei prin cultură și o mai bună viață, putem s'o ridicăm la nivelul popoarelor din apus. Să pătrundem mai adânc în inima satului, să-i pipăim pulsul vieții de acolo, să înrădăcinăm în acest ogor ideile dădătoare de lumină și progres. Să ridicăm fărănimea până la înălțimea sufletului nostru, să facem rezistență tuturor nevoilor ce vor mai veni asupra ei.

Pentru îndeplinirea acestor năzuinți avem nevoie de o muncă intensă în toate ramurile de activitate. Când ai deschis calea bună spre o evoluție normală a unei societăți și prin această muncă neîntreruptă ai îndrumat-o, ne vom putea bucura de utilitatea ei. Când se va simți pulsul cultului și poporul va avea destulă lumină, nevoile vor fi mai puține și puterea de muncă mai mare. Cultura inobilează un popor și îi face educație socială. Azi fiecare dintre noi avem datoria de a face orice sacrificiu pentru realizarea idealului social spre care tindem. Societățile omenești învie prin idealuri. Problema idealului social ya fi mereu o stea după care vom alerga, ca niște magi. Cu cât ne apropiem de ea cu atât se înalță mai sus. E nevoie de o reînviere a vechiului idealism românesc pentru a putea fi adoptat la cerințele moderne ale societăți de azi.

Popoarele reușesc prin idealurile mari ce le au de realizat. Și dacă fiecare dintre noi dela cel mai înțelept și până la simplul țăran vor avea în sufletul lor înrădăcinat sentimentul datoriei de muncă pentru fericirea unui popor, vom putea străbate dincolo de valurile frământărilor sociale. Să năzuim ca lumina prin cultură să străbată până în cele mai ascunde cătune. Suntem un popor tânăr cu o putere de viață mare. Nu ne rămâne altceva de făcut decât să luptăm cu cea mai arzătoare dragoste la îndeplinirea cât mai apropiată a unei mulțumiri sociale. Și aceasta se face printr'o intensă propagandă culturală, adresându-ne inimii poporului, căci fericirea lui o urmărim. Inșă ca să te apropii de acest popor răbdător și blând e nevoie de o muncă plină de răbdare, căci nimic nu se face la repezeală.

Tot ce se naște pripit dispare; numai o evoluție normală și bine controlată duce la binele general. Un echilibru constant trebuie să existe la acest val al frământărilor sociale: căci numai așa vom eși la liman.

Deviza generațiilor de azi și mâine trebuie să fie o cât mai multă dragoste de mulțime; o cât mai mare apropiere de sufletele și nevoile ei. Trebuie să pătrundem, judeca și atăca dintr'un fond de etică profundă fără ezitare problemele și realitățile vieții ambiante și a le ridicăin soluțiunea lor finală la nivelul convingerilor noastre.

Să fim călăuziți în acțiunile noastre sociale de un cuget echilibrat și pătruns de convingeri științifice, lipsit de orice romantism superficial menit să reducă realitatea la ceiace trebuie să devie echitate socială și națională. E nevoie de o propagandă vie la sate cu scop cultural-științific pe înțelesul limbii poporului.

La Românii ardeleni mai mult ca aiurea viața națională și-a strigat dreptul ei printr'o izbucnire neconținută de energii creatoare. Știința singură nu poate face omenirea fericită. Ea trebuie să fie ajutată de morală de dreptate, umanitate etc... Să ne 'ndreptăm privirea spre trecutul istoric al neamului și să 'ntărim conștiința de a păstra și mai departe obiceiurile distinse cari împodobesc noblețea unui popor. Aceste obiceiuri și tradiții să le 'mbrăcăm în haina modernă a artei care să scoată în relief caracterul românesc ținând seamă de evoluția socială.

Să nu uităm că suntem un stat de țărani și numai luminând acest stâlp al statului, vom putea năzui spre mai bine.

10 Martie 1930—Ploești

Ion Ghelase

RUGĂCIUNEA OIERULUI

Puternice Părinte
Stăpânule din cer,
Ascultă rugăciunea
Sărmanului oier :

I.

—„Dă-mi, Doamne, sănătate
„Și cuget liniștit,
„Să pot cuprinde toate
„Ce'n viață am dorit.“

II.

„Mai dă-mi, Cereșe Părinte
„Un bun pripas la oi:
„Din una să fac două
„Din cinci să fac un roiu“.

„Dă-i, Tată, și Susanei
„Și junilor feciori,
„Să-mi poarte 'n spate anii
„Ca vrednici următori“

III.

„Nu-ți cer ca fariseii
„Nici ranguri, nici comori;
„Îți cer un vis și dă-mi-l
„Prin valuri de sudori.“

„Și de te uil, Stăpâne
„Să pici un foc din cer
„Morman de scrum să facă
„Și turmă și oier“.

Ioșif Mariescu

E P A Ș T I

E soare, e cânt,
Sunt muguri,
E iarbă și 'n crâng
Sunt flori,
Adie un vânt
Pe maluri,
Triunghi de cocori,
Trec peste
Dealuri.

E lună, senin,
Trec umbre
Pe-alee și vin,
Iubirea
Sub chipui divin,
Sglobie,
Ea trece, și firea
Intreagă
E vie.

E viața redând
Iar doruri,
Simți dorul de viață
În tine.
Intregul tău gând
Renaște,
Plutește în aer
Arome,
E Paște

27 III. 1930.

Victor Tudoran

PE DRUMUL PATIMELOR MÂNTUITORULUI *)

Ierusalimul este așezat pe coastele a patru munții. Peronul gărei e plin de lume. Tălmacii hotelurilor și hamalii fac un șgomot asurzitor. Străbătui cu mare greutate mulțimea și mă suii într'o trăsură, care mă duse în oraș.

Trecând pe lângă *vechile ziduri ale Ierusalimului*, pe care le examinai din fugă, intrăm pe *poarta Iaffei*. La un moment dat, pe neașteptate mă găsi în coasta *Turnului Regelui David*, din *piața Ierusalimului*...

Pe locul vechiului și vestitului palat al lui *Pilat*, unde a fost judecat Isus Hristos este acum o cazarmă turcească, aproape dărâmată. Alături se află *Biserica Franciscanilor*, care este pe locul unde a fost pălmuț și batjocorit Crist.

De aici încep *popasurile Mântuitorului*, de aici a luat *El crucea în spate*. Primele două *popasuri* — de aici sau început.

*) Fragmente din volumul „Leagănul creștinătății” care se află sub presă, al colaboratorului nostru Preot G. D. Cruceanu.

Tot aici se află o coloană de piatră, pe care este înfiptă *sențta cu condamnarea la moarte a lui Hristos*.

Intrăm într'o ulicioară — în pantă — cu trepte largi și neregulate, închise între două ziduri înalte. Pretutindeni se vedea pecetea veacurilor scurse.

Pășesc — alături de călăuză — pe drumul patimilor *Mântuitorului*. Dădurăm într'un locaș de rugăciune turcească. E *arcarda* (o poartă zidită în formă de cerc) *Ecce Homo*, unde Pilat a arătat mulțimei pe Iisus travestit ca rege, zicând: *Iată omul!*

Lângă biserica armeană catolică e a *treia stațiune*, unde Iisus a îngenunchiat *întâia oară* sub greutatea crucei.

Puțin mai departe e al *patrulea popas*, unde o inscripție ne arată că aici a întâlnit Iisus pe mama sa plângând.

Prin ulicioară mai departe, dădui de *casa bogatului nemiostiv*, o clădire cu pietre colorate — și *coliba sâracului Lazăr*.

La urcușul unor trepte, vine al *cincilea popas*, unde *Simon Cirenul* — întorcându-se dela câmp, și întâlnind alaiul a ajutat lui — Iisus să-i ducă crucea.

Alături o boltă întunecoasă: *Casa Sfintei Veronica* cu *popasul al șaselea*. Printre zăbrelele unei ferestre se vede *Paraclisul catolic*, unde sunt întrupați din ceară și în mărime naturală: Iisus cu crucea în spate și *Veronica* ștergându-i sudoarea. O călugăriță catolică dă vizita'orilor deslușirile necesare. (Se spune, că pe când Iisus trecea cu crucea în spate, prin dreptul acestei case, lucra la rufe Veronica, o fecioară blajină. Ea cuprinsă de milă și-a făcut loc prin mulțime și s'a apropiat de Iisus, căruia i-a șters fața de sudoare cu o mahramă (batistă) albă. Tatăl ei aflând a aruncat bafista în foc, dar aceasta în loc să arză s'a întipărit pe ea și mai bine *chipul lui Hristos*. Această mahramă se vede și azi.

Mergând înainte prin ulicioara popasurilor, întâlnii creștini, evrei, turci, precum și negustori alături de cămile încărcate cu diferite mărfuri.

De-odată ne aflăm în fața *stațiunii a șaptea* unde *Mântuitorul* a căzut pentru *a doua oară*.

Iar pe zidul *Mănăstirii grecești Sf. Haralambie*, o cruce neagră arată al *optulea popas*, unde Cristl a vorbit femeilor.

Ulicioara eceastă îngustă — a drumului patimilor — construită acum nouăsprezece veacuri și mai bine, — este foarte mult schimbată, mai cu seamă dela *Poarta judecăței* (pe unde a fost scos Hristos) și până la *Golgota*.

Lângă *paraclisul copșilor* (întâii mergători ai legii lui Hristos) se află al *noulea popas*, unde Iisus a căzut pentru *a treia oară* sub loviturile grele ale soldașilor.

De aici se schimbă drumul într'un bazar, boltit deasupra și întunecos.

Êșind la lumina zilei dădui într'o *piață* mare, în jurul căreia

se află *biserica Sfântului Mormânt* cu *ultimele popasuri* ale Mântuitorului.

Piața e plină de tarabe. Rogojini întinse pe jos. Arabii vând mălăni, lumânări, cruciucițe, etc. Credincioșii veniți de prin depărtări, le cumpără și le poartă cu smerenie. Aici mila și po-mana domnește din belșug. Clopotul răsună prelung.

Alături de *Biserica Sf. Mormânt* se află *Mănăstirea lui Abraham*, lângă un măslin bătrân, împrejmuit cu un grilaj de fier.

De-acuma intrăm în „*Biserica Sf. Mormânt*“. Din primele trepte dăm întâi în *catedrala giecească*.

Mergem mai departe — pri acest labirint, unde te poți ră-tăci — și ne oprim puțin în *biserica Sf. Longhin*.

Apoi dădurăm de *biserica împărțirii vesmintelor* unde că-lăii și-au împărțit hainele răstignitului.

Alături se află *biserica Sf. Grigore Luminătorul*, vecină cu *biserica* unde a fost găsită *crucea* (pe care fusese răstignit Hris-tos), descoperită de către sfânta împărăteasă Elena mama sfân-tului Constantin.

În locul unde Iisus a fost biciuit în calea sa este un *para-clis* numit al *biciuirei*, cu al *zecilea popas*.

(Va urma)

Preot G. D. Cruceanu

CÂND AI PLECAT

DEDICAȚIE.

Când ai plecat în pajiști, mureau salcâmi 'n floare
Visări și doruri mute se destrămau pe rând
Și'n liniștea adâncă doar luna gânditoare
Mai stăruia în minte pe suflet și în gând.

Cu ochii plini de patimi cu gura-ți fermecată
Cuvântul greu ca plumbul abia 'ngânând l'ai spus.
C'ai plâns de remușcare nici azi și niciodată.
Nu va 'ncerca să afle biet sufletu-mi răpus.

Cu ochii duși în zare te-a urmărit privirea
Și-alătura de tine fără ca tu să ști
Mă frământam cu gândul mă răsvrăteam cu firea
Cu glas adânc de rugă te rechemam să vii.

În seara aceia-tristă cu sufletu-mi cucercnic
Mi-am ridicat privirea spre cerul înstelat
Și-am plâns cu lacrimi calde am plâns ca un nemernic
Căci mă 'ngrozeam frumoaso la gândul c'ai plecat.

O. Siret

REINVIEREA SĂCELELOR

Viața omenească e asemănătoare valurilor mării deapurarea nestatornică. Supusă mereu altor idealuri cu alte scopuri este într'o nouă evoluție spre perfecțiune. Inșă aceste idealuri saltă când mai tare când mai încet. Ne ridicăm și ne coborâm ca și aceste valuri nestatornice. Deaceia e necesar ca problema idealului la popoare să fie cât, mai viu desbătută, mai bine pătrunsă ca să se poată stabili noul echilibru social ce duce la o evoluție normală. Se apropie iarăși o primăvară anotimpul e aducător de sentimente, de idei noi și viața pare mai senină și mai dătătoare de mulțumiri. Orice ramură de activitate socială își adună mari puteri spre pășire înainte. Nmic nu poate inobila sufletul ca trecutul unui popor fiindcă creația în nici un domeniu de activitate nu face salturi. Există o legătură indisolubilă, o verigă între trecutul și viitorul unui popor, patrimoniul spiritual al acestui trecut ne dă echilibru absolut necesar pentru a păși în viitor. Pe lângă acestea tradiția însemnează aparatul vital al intelectului nostru.

Ereditatea interioară care ne pune la dispoziția ultimului grad la care a ajuns puțința noastră de apersepție, experiența noastră mintală, pătunderea sensibilității noastre. Fără tradiție construcția noastră psihică actuală ar cădea, fără tradiție orice creație este imposibilă.

Mândrele noastre Săcelele cuib de românism au un tezaur de tradiții inexorabil generației actuale cuprinzând principii sănătoase, deaceia misiunea noastră este să eludăm modernismul decadent înfiripat îngrijoritor la sate după război și să întronăm principiile tradiționalismului decadent.

Cu ocazia sărbătorilor să ne readucem aminte noi toți Săceleni că în frământarea atâtor gânduri avem o datorie sfântă să ne reculegem puțin și să vedem în viața de mâine a satelor noastre reinvierea lor, care duce la o nouă viață de sat mai bogată. Să contribuim cu toții la o nouă reinviere a Săcelelor.

Intelectuali, proprietari, profesioniști, meseriași, mocani toți cari compuneți viața bătrânilor Săcele, să muncim ca să ne ridicăm la o stare culturală cât mai superioară și să se creieze în special posibilități de traiu cât mai multe, să ducem o viață mai bună ca să ne putem distinge ca și altădată noi mocanii acestor sate vechi.

Nu trebuie să uităm niciodată că menirea noastră este de a menține și desprinde din tradiția păstrătoare caracterului acestor finuturi tot ce este mai distins și să regenerăm toate deviațiile prezentului ivite în urma războiului mondial ca să vedem iarăși mocanii mulțumiți în viața lor.

Ca să ne reamintim mai bine de trecutul acestor sate locuite de mocani, să ne ocupăm de originile și ocupația lor. Pe păstorii mocani îi întâlnim pretudindeni în țara românească în dorința fierbinte de a găsi pășunat pentru oi, pentru ei nu exista

graniță. După cum spune D-l Dr. Ștefan Mețeș întâlnim pe mocani păscând oile până la 1630 fără să plătească dijmă statului, în schimb plăteau proprietarilor boieri o taxă în bani sau natură.

Multe supărări și pagube făceau saigiile turcești mocanilor în timpul cumpărării oilor lor, determinau pe bieții mocani la dese plângeri cum este aceia a lui Bratu din Săcele care la 1752 roagă pe Domn, ca la vremea văcării să nu plătească și ei văcări¹⁾ Mocanii erau într'o permanentă mobilitate trecând prin pasuri și creierii mușilor în Țara Românească unde întâm înau mari greutăți din cauza ocupațiunii lor, păstoritul.

Astfel vedem pe la 1830 vestitele și bogatele herghelii de cai ale lui Radu Moroianu, Popa Șoricim, Ion Vlad Șeitan numit și mucaliful²⁾ care avea peste 800 cai și nu cruța nici-o oște-neală ca să-și vadă herghelia și mai mare rugându-se zilnic Miia Doamne, Miia, însă această dorință fierbinte nu s'a realizat căci un chic grozav ia decimat întreagă herghelie.

Cu toate taxele mari și pierderi suferite totuși Mocanii aduceu visteriei Țării Românești un venit considerabil de 100.000 lei după cum arată bugetul 1837.³⁾ Acest venit scădea sau se urca după cum mocanii izbuteau să facă contractul anual. Așa de exemplu la 1831 venitul visteriei dela mocani în țara românească era de 37.027 lei.⁴⁾

Mocanii vara își mânau oile la munte având munți arendați ca: Susaiul, Mughia mare, mică, din juriul Azugei etc., iar toamna pentru iernat le coboară la șes, în drum fiind supuși la multe desagremente de ordin moral și material.

Păstoritul mocanilor cum a fost în decursul veacurilor plin de trudă și de vise el a însemnat un izvor Țeseecat de avuție sigură pentru mocanii cari l-au practicat.⁵⁾

Cu toate plângerile ce le făceau mocanii, totuși ei iubeau cele 2 țări românești libere, fiindcă aci își agoniseau averile lor materială cu ajutorul căreia puteau să lupte persistent contra ungușilor. Erau apoi foarte credincioși și deși persecutați să treacă la legea cea nouă unită cu Roma preferau mai bine să-și păreasească satul, ducându-se la călugărie în marile Mănăstiri. Viața moconilor plină de griji și sbucium se oglindește și'n poezia populară cum e „Miorița“, apoi strigătele de pe la horă cum sunt: „Măi Mocane dela oi, ce tot vi vara la noi“ ? „sau Mocănaș Mocănași nici în horă să nu-l lași.“⁶⁾

Mocanii fiind într'o permanentă ceartă cu plugarii pe care îi numiau cojani și cărora le stricau semănăturile.

Apoi li se striga: „Unde joacă doi mocani, Par'că joacă

1). Păstorii Ardeleni, Dr. Ștefan Mețeș.

2). Idem.

3). Ibid. pag. 178.

4). Tratat Finanțe 1925 Th. Aslan.

5). Păstori ardeleni Dr. Mețeș St.

6). Densușianu, Viața Păstoriască.

doi voltani". Dar nici mocanii nu le rămâneau datori cu răspunsul: „Unde joacă doi cojani, Par'că joacă doi curcani".

Din expunerea succintă constatăm că viața mocanilor privită sub toate aspectele și din toate punctele de vedere era în plină eflorescență până prin secolul 18—19-lea când din cauza împrăștiării țăranilor s'a restrâns sfera de activitate a mocanilor, pășunile fiind înlocuite cu lanuri bogate de cereale, și astfel după războiu constatăm o plină decadență a mocanilor săceleni, când problema existenței constituie fondul permanent care determină avalanșa de fenomene ce îndrumă spre laturi necunoscute viața colectivă a acestei regiuni.

Rentabilitatea economiei de oi a dat la mulți mocani impulsul de a lna cu arendă sau proprietate moșii mari pe Bărăganul, văzându-i cu plăcere înainte de Război cum de prenumărau prințele cei mai mari agricultori, aceste moșii dându-le posibilitate și pentru creșterea oilor.

Prin reforma agrară fiind deposedați marii noștri agricultori, mocanii au fost forțați să-și vândă oile, dacă nu toate, parțial, ajungând în situația similară ca și ceilalți.

Nu este mare mirare că frământarea actuală a Săcelelor nu isvorește din exigențe pretențioase de civilizație ci ca și în trecut sbuciumul ce pornește dela război pentru traiul de toate zilele. După cum am menționat mai sus, mocanii prin reforma agrară se găsesc în bătaia tuturor mizeriilor. Sunt ruși din mediul lor obișnuit și deplasați în alte ramuri de activitate făcându-se proletari.

Și fiindcă starea sufletească este în funcție de cea materială în inima lor a început să incolțească ideile ale căror roade trebuie să preocupe capetele luminate din Săcele, situația postbelică luând mocanilor cel mai puternic reazim de totdeauna pe acela sufletesc. Desprinși dintr'o ocupație de veacuri mocanii săceleni se găsesc azi în plină și clocotitoare fermentație.

Tot tinerei generații actuale îi revine datoria împietuoasă să îndrumeze viața și ocupația mocanilor în cadre sănătoase și aceasta numai în mod indirect prin creșterea de noi posibilități de viață și prin reintegrarea lor în lanțul tradiției întrerupt.

Să se creieze asociații cu sprijin mutual cooperative pentru aprovizionare și desfacerea produselor astfel ca aceste produse să fie valorificate și vândute în mod economic excluzând intervenția streinilor și spoliatiunea lor.

Tinerei generații i se atribuie meritul înființării Băncii Populare „Săceleană" timidă la început și consolidată în urmă având un rol util în economia de oi pentru mocanii.

Din punct de vedere sanitar actualele săcele au devenit un focar de maladii contagioase în special tuberculoza priu cercetare streinilor bolnavi. Se impune un riguros control sanitar.

Statul român înțelegând rolul și importanța mocanilor în economia națională are datoria ca să nu lase să dispară această clasă producătoare de venit pentru stat și să pue la dispoziția

mocanilor pășunile și izlazarile statului componente din munți, bălți etc. pe un preț suportabil creindu-se avantaje și pentru această clasă spoliată de toții cum a început să fie ajutată clasa agricultorilor țărani în vederea reînvierei clasei românești care să constituie contrapunctul celei istorice menționate și să ofere un modest lăcaș tradiției românești dimpreună cu numeroasele ei virtuți care ne-a condus fără greș. vreme de secole.

Tânăra și noua generație căreia i se impică datoria de salvgardare economică a Săcelelor trebuie să fie bine instruită din școală, având pregătire intelectuală sănătoasă diferită de a intelectualilor după război, înregistrându-se zilnic o nemaipomenită goană după situații nemeritate. Oameni nesubțiați prin cultură, neofeliți prin muncă și răbdare, s'aa cocoțat peste noapte în situații nevisate împrăștiind dela amețitoarea înălțime la care-i împușcase norocul toată goliciunea sufletului lor precum și toată adâncă neînțelegere a rostului lor acolo.

Zilnic asistăm la împrejurări și fapte de o ferocitate spaimântătoare, niciodată nu s'a adevărit mai bine și mult ca acum după război *homo homini lupus*, acest sălbatec materialism ca și necugetatul arivism ce-a înnebunit lumea, a izgonit din suflete scânteia dumnezeiască a bunătății și blândeței cari socot aceste virtuți drept slăbiciuni, le vom aminti afirmația lui *Victor Hugo* care scria: *Nu există sub soare decât un singur lucru înaintea căruia trebuie să ne închinăm geniul și un lucru singur înaintea căruia trebuie să ingenuchiăm bunătatea*. Așa dar pregătirea intelectuală n'are valoare dacă e lipsită de scânteia bunătății. Pentru a păși la lupta practică pentru existență trebuie să fii bine pregătit ca intelect. Vei fi mulțumit, fericit poate dacă vei pleca la luptă înarmat cum trebuie, dar vei fi învins și alungat ca o nefolositoare epavă dacă vei comite imprudența de a te înfățișa nepregătit. *Etre c'est lutter vivre c'est vaincre* spune cu dreptate *Felix le Dantic*.

Trecând la situația Săcelelor din punct de vedere social elementele eșite din sânul acestor 7 sate să nu uite niciodată datoria lor de a contribui pe toate căile posibile la prosperitatea cu adevărat superioară a acestor mănunchiu de sate istorice.

Mocani în sufletul vostru trebuie să trăească sentimentele de mărire și dragoste natală cât mai dezvoltate ca să fim cât mai demni de mocanii de altădată.

Nu tragem la îndoială că actuala generație crescută în acest leagăn al Săcelelor de nobile însușiri va ști să se achite de rolul ce i se atribuie.

Ploești. 6 Aprilie 1930

ION I. GHELASE

Licențiat în Științele Economice-Comerciale
din București

Banca Populară „Săceleană“

O CONSTATARE ȘI UN INDEMN

Săcelele au un trecut românesc de muncă, de bogăție, de cumpătate și de moralitate. Muncă dâră „în țară”, tot acolo „Numărul vitelor mari mocănești, pe la 1840, se urca la sute de mii, numărul oilor bârsane și țigăi întreceau 2 milioane de capete, reprezentând toate un capital de 15—20 milioane florini” (Gh Maior).

La Săcele, case tari de piatră, porțile uneori uriașe și mereu închise, voe bună nu prea multă, claca n'a prins, horă nu se făcea, pe la cărciumi nu se adunau, pefreceri, numai nunțile și Sintilia. Românul săcelean e o fire închisă, încrezător în puterile lui, nu cere sprijin decât când puterile i-s'au istovit, altuia cu greu se destăinuște, are dezvoltat simțul realității, se entuziasmează greu, e cumpătat, religios, iubitor de carte și slăjitor.

Intr'un asemenea ogor, e vădit, simțul și înțelegerea întovărășirii nu se prea pot dezvolta și nici nu s'au dezvoltat. Toțuși s'a încercat; știm, din dovezi scrise,—un act dat în Satu-lung la 19 Mai 1803,—că a existat „Compania oierilor din ții-

nutul Bârsei". Probabil, această „companie” n'a trăit mult, nu-i cunoaştem rezultatele.

Înainte şi după anul 1800 la Săcele era belşug ; după 1850 încep greutăţile cari întezindu-se cu războiul vama delă 1886—92 între Austro-Ungaria şi România, destramă gospodăriile mocăneşti distruse apoi în mare parte de războiul cel mare pentru întregire.

Astăzi sunt schimbate vremurile, oamenii, mijloacele ; şi îndrumarea gospodărească trebuie potrivită după ele şi a ne potrivi însemnează a începe delă capăt, cu alte gânduri, cu alte simţiri, pe alte temelii. Singura idee şi acţiune salvatoare e cooperajia.

La săcele cea mai reuşită şi mai trainică întruchipare a ideii cooperatiste o înăţisează Banca Populară „Săceleană”.

Trbuie să ne întărim mai mult şi apoi, alături de bancă, putem face multe altele.

Persecuţiile contra Bisericei Creştine din Rusia

Religia creştină a fost persecutată delă început. Primii oameni apostoli cari propovăduia venirea lui Mesia au fost batjocoriţi şi omorâţi.

Când s'a năsut Isus, Irod a pus de-a omorât 14.000 de prunci, crezând că va fi omorât şi Isus Christos fiul lui D-zeu, acela care a fost prorocit de proroci, că va veni pe pământ pentru a da oamenilor o religie, o religie care să-i sustragă omenirea delă jertfirea semenilor şi închinarea ta idoli.

Dar Irod s'a înşelat fiindcă fiul lui D-zeu nu a fost omorât ci a trăit propovăduind iubirea deaproapelui, cinstea, şi bună-tatea. Şi la venirea lui Isus pe pământ unii oameni parte au crezut în Cristos şi în doctrina lui, parte steteau rezervaţi întru cât aveau teamă de atot puternicii de atunci. Dar cu timpul şi după multe persecuţii şi chinuri îndurate de creştini, la anul 313 după Cristos, Impăratul Roman Constantin a recunoscut ca religie de Stat religia creştină, şi tot în acele timpuri se botează împreună cu mama sa Elena. Şi prin faptul acesta creştinismul s'a desvoltat treptat, treptat.

Naşterea şi desvoltarea Religiei creştine se aseamănă întocmai ca a unui pom, un pom care sămânţa lui este pusă într'un loc sterp, sămânţa încolţeşte, ese la suprafaţă, dar nu se înalţă pomul. Un om vine şi vede mugurul la suprafaţa pământului sterp, aduce pământ bun pune împrejurul pomului, îl udă la timp, şi dă puţinţă pomului să se înalţe şi să producă roade : Aşa este şi cu religia creştină, a fost propovăduită de apostoli dar nu s'a ridicat, a venit grădinarul Isus şi împreună cu apos-

toli au arătat omenirei calea adevărată. Prin pilde și fapte a apropiat pe om de D-zeu.

Inmulțindu-se creștinii au făcut biserici pentru a se aduce și a putea aduce mulțumiri celui atot puternic, iar pentru serviciul divin erau aleși oameni austeri cari să ție trează în conștiința omenească bunătatea lui D-zeu, acei oameni sunt Preoții. Dar acum în secolul al XX-lea în acest secol zis al civilizației la răsărit de noi diavolul, a început să lucreze cu oamenii lui. Proroslavnică Rusie care era în fruntea statelor creștine a încăput pe mâna unor criminali. Aceșii criminali a venit la putere în Rusia pe milioane de cadavre. Cine sunt aceștia? îi știm! sunt comuniști în majoritate jidani.

Jidanii sunt fii diavolului după cum a spus Mântuitorul Isus Cristos: (Voi aveți de tată pe diavolul și poftele tatălui vostru faceți: El dela început a fost ucigaș și nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr, ori de câte ori spune o minciună vorbește din ale lui căci este mincinos și tatăl minciunii) (Ioan cop, 8 verset. 44) Așa că fii diavolului s'a apucat la lucru, cum a venit în Rusia la putere comuniștii (jidanii) au început prigoana contra Bisericii creștine, la început au omărât preoții, Arhieriei și Mitropolii, au făcut din Biserici case de desfrâu sau case de sfat comuniste, majoritatea bisericilor le-au distrus, icoanele din biserici le-au ars, crucea pe care a pățimit Isus au baljocorit-o — aceasta la început, crezând că va scoate din sufletele oamenilor credința în D-zeu, dar au reușit numai în parte. În anul acesta s'a pornit o nouă prigoană contra creștinilor, pentru a nu le mai da puțința să ție Duminica a desfințat Duminica, făcând săptămâna de cinci zile în care săptămână duminica este zi de lucru (aceasta sub pedeapsă mare pentru care o ține ca sărbătoare și făcând altă zi de odihnă) Preoții cari mai rămăsese ea omorât iar pe alții iau băgat în pușcării.

Ce-ia-ce se petrece acum în Rusia este asemănător cu o provocare la adresa Creștinilor din țările vecine cu Rusia.

Statele vecine cu Rusia au datoria să interviev pentru a pune capăt persecuției, sau să se formeze o cruciadă care să pornească să stârpească cuibul de tâlhari, și a da puțința adevăraților Ruși să se scape de comuniști (jidani).

Dacă focul nu este stins, pârjolul se întinde, și întinzându-se distruge tot. La slăbirea credinței strămoșești contribuie mult și așa zilele secte creștine cari ține Sâmbăta în loc de duminica, aceste secte sunt numeroase, de exemplu adventismul baptismul, Nazarinismul, inochentismul, milenismul, teozofia și Francmasoneria, această asociație ocultă care lucrează intens pentru distrugerea creștinismului.

Să luăm pilda lui Isus care a gonit pe jidani din Biserică când ei se instalase acolo și făcea zărăfie, nu trebuie lăsat un popor să fie stăpânit de cei mei ticăloși oameni, de acei cari

vor să facă din om un animal. Datoria tuturor creștinilor e să pornească o acțiune comună pentru a alunga dela puterea Rusiei clica de criminali. De Paști, fiecare creștin sărbătorește Învierea lui Christos, numai în Rusia sunt opriți. Creștini înarmați-vă cu sfânta cruce și înfăptuiți cruciada pentru stârpirea jidovilor, așa cum făceau strămoșii noștri când Pământul sfânt era sub jug păgân. Deci la luptă.

Alex. Cojocaru, Ploești

Fragment din discursul D-lui

Matei Roșculeț rostit la înmormântare

În ziua de 1 Martie s'a stins din viață tânărul fiu al Săcelor Alexandru Dragoș. În vârstă numai de 21 ani, moare lăsând celor în mijlocul cărora a trăit, neștersă amintirea sa. Era student și în el nu pierdem numai ființa scumpă și iubită, care acum se închide într'un mormânt sub crucea unui cimitir, ci pierdem și o viitoare valoare intelectuală. Când totul renaște sub un soare cald, când cel mai umil firicel de iarbă mijeste spre o viață nouă, el se stinge ca o candelă în adierea unui vânt de primăvară. Sufletul său se înalță spre fericiri eterne, lăsând în

inimile noastre 'ndoliate, în umbra unei decepții, seninul unor frumoase amintiri și regretul despărțirii de acela care ne-a fost drag.

Nu pot să-mi înăbuș un sentiment de ură contra acestui pământ din care acum încep să încolțească alătea și care totuș se deschide spre a ne înghiți pe acela a cărui viață asemenea unei frunze nenorocită desprinsă de ramură, purtată în toate părțile de un amețitor vârtej și căzuță apoi în eterna nesimțire, a dispărut ca umbra unui nor ce se topește de razele soarelui. Imi unesc dar glasul cu versurile regretatului profesor Bogrea :

Pământ avar,	De fericiri, de paradis,
E-așa puțin din tine 'n noi,	De prăbușiri și năzuinți
Și-așa curând necerî puținul înapoi	Și-atât amar...
Ți-l dăm sfințit de suferinți,	Ți-l dăm căci tu mereu ni-l ceri
Transfigurat de visuri	Pământ avar.

Satulung 4 Martie 1930

Dr. N. G. V. Gologan :

Cercetări privitoare la trecutul comerțului din Brașov București, 1928 — pagina 219

Covârșitorul rol pe care Brașovul l'a avut în decursul veacurilor, ca oraș comercial este tot ceiace a ispitit pe D-l Dr. Gologan pentru ca după doi ani de migăloase cercetări prin arhive să reușească a ne prezenta o valoroasă și documentată lucrare.

S'ar fi crezut poate că prețioasele știri, pe cari arhivele Brașovului le posedă, ar fi epuizate și nu ar mai putea aduce ceva nou în urma cercetărilor făcute asupra lor de o mare parte a istoricilor noștri.

Situația naturală și politică a Brașovului a determinat însă dezvoltarea unui înfloritor comerț, care prin prețioasele documente bine utilizate se poate urmări — în lucrarea de față — până în cele mai vechi timpuri.

Vecinătatea Țării Românești, cu multele trecători și prezența coloniștilor sași au favorizat Brașovului relații strânse și dese, căci — după cum obsearvă D-l Iorga — deoparte și de alta a Carpaților a existat interese trainice și prietenii adevărate.

Autorul după ce face un istoric al comerțului Brașovului, scoate în relief rolul, pe care Camera de Comerț, l'a jucat, dela înființarea ei (1851) până în zilele noastre. Constatările sunt destul de prețioase pentru cei cari ar dori să cunoască lupta pe care elementul românesc local a dus-o cu „egoismul național săsesc“ și cu politica guvernelor austro-ungare, politică dușmă-

noasă care a contribuit apoi la micșorarea rolului pe care l'au avut cu secole înainte, Românii.

Nu mai puțin sunt prețioase rândurile consacrate mocanilor săceleni „cari până la 1860 au cunoscut cea mai frumoasă și binecuvântată epocă a vieții lor patriarhale. Numeroasele lor turme de oi și herghelii de cai cutreerău până în sec. 19-lea tot întinsul Bărăganului, Basarabia și Dobrogea, avântându-se câte odată până spre Macedonia și Tesalia“.

Scoaterea în relief a rolului jucat de elementul românesc în comerțul și industria Brașovului, a legăturilor trainice — între ambele versante Carpatine — legături a căror rezultat a fost destul de important —, iață ceea-ce-mi permite spațiul restrâns al revistei, să spun despre lucrarea D-lui Dr. N. G. V. Gologan.

Al. Stroe Militaru

SF. GHEORGHE LA MOCANI

Precum un stol de păsări din țările sorite
Așteapt'o rază caldă pe țarmuri părăsite
Și din imbold lăuntric revin din nou cu toate
Sburând, cu glasuri stinse, din zori și până'n noapte,

Așa frământă dorul de dulcea primăvară
Mocanii din Săcele aflați cu turma'n „fară“
Privesc cu ochi'n lacrimi pădurea colo'n zare
Și-așteaptă pe „Sf. Gheorghe“, serbare de plecare.

Atunci s'adun'n pâlcuri și'n frunte cu bătrânii
Pășesc spre rugăciune și-argați și stăpânii:
Înaltă înmuri sfinte spre cerul plin de stele
Și pe Hristos l-adoră mocanii din Săcele.

Întreg calabalâcul îl pun pe o trăsură
Sub care stă în lanțuri un câine rău de gură;
La ham, doi roibi de rasă pășesc cu ochii'n zare
Conduși de Stan ciobanul sfios ca fata mare

Apoi se'nșiră turma de oi și de mioare
De miei plăpânzi ca roua și capre sprintenioare;
În mijloc e măgarul cu sarici puse'n spate
Și'n urmă merg dulăii cu junele Istrate.

Pe cap el poartă cușma și'n spate două țoluri
Că vântul sufl'alene și ceru-i plin de nori.
La brâu îi stă un fluier și-o ghioagă duce'n mână.
Lucrată au, pe toamnă de Pătru dela stână.

Dar este-atâta sgomot!... Măgarul ihăește
 Ținând isonul turmei ce'n coruri behăiește.
 Pe nări strănută roibii., tălăngile răsună.
 Și juni păstori păstori din urmă pășesc cu voie bună.

Se vede o pată neagră... Se pierd apoi în zare.
 Și iață-i sus, la munte — sublima lor visare.
 Un vuiet surd se'nfuge prin rariște, în ropot
 Din trosnetul de bice și sunetul de clopot.

Pe drumul strimț, la vale, coboară turma'n șiruri
 Păstorul cântă doina cu dulcele ei triluri
 Dulăii latră jalnic când luna iese'n zare
 Și noaptea-și țese pânza pe tainica cărare.

Iosif Mariescu

Să strângem rândurile

Nu putem decât să ne bucurăm la auzul îmbucurătoarei vești: O mână de tineri săceleni au pus, la București, bazele unei asociații. Era o necesitate de mult simțită această „Asociație a Românilor Săceleni” și nu putem decât să lăudăm frumoasa inițiativă a tinerilor, cari depe malurile Dâmboviței se mai gândesc la ceea ce au lăsat în urmă: Săcelele. Este un fapt știut de toți, o realitate crudă care ne doare, starea în care a ajuns satele noastre. Răsboiul și transformările mari prin cari am trecut au lovit în plin în nisă și existența mocanilor Săceleni. Oeritul ocupație atât de rentabilă și mai ales atât de plăcută mocanului săcelean este în agonie. Drumurile cari altă dată erau împânzite de numeroasele turme mocănești sunt astăzi pustii. Unirea care se plămădea și se iatărea prin contractul cu frații din „Țară” este un fapt împlinit. Nouă, generațiilor de astăzi nu ne mai rămâne decât să dăm posibilității de traiu pentru a cimentă elementul românesc aici la Săcele. Numai astfel vom putea împiedica dezastrul care ne pândește. Iață dece gândurile bune cari au animat sufletele mocanilor săceleni depe malurile Dâmboviței nu ne poate decât bucura.

Am citit în trecut statutele cu scopurile în spiritul cărora sunt făcute. Nici nu se putea ceva mai frumos: Strângerea raporturilor între Românii Săceleni, scoaterea în evidență a pitorescului satelor și împrejurimilor săcelene, ajutorarea morală și materială a celor nevoiași, combaterea maladiilor cari s'au incubat la Săcele și o mulțime de alte scopuri din cari nu se desprinde decât binele pentru Săceleni. Știm că numărul celor

plecați depe aceste plaiuri în capitala României este mare. Mai știm că este mare și numărul aceluia cari au poposit în alte părți ale țării. Este o datorie a futuroara de a strânge rândurile în asociații locale — după modelul centrului — pentruca sub cutele aceluiaș sleag să poată pune o cărămidă la consolidarea săcelelor și în acelaș timp a Țării.

Asociației Românilor săceleni nu-i putem dori decât spor la muncă pentruca frumoasele scopuri să devină nu peste mult timp un fapt împlinit, făcând ca săcelele noastre să rămână și pe mai departe un exemplu de hărnicie, cinste și religiozitate.

Al. Stroe Militaru

Asociația Românilor Săceleni cu sediul în București și-ales pentru pnu anul în curs următorul comitet:

Președinte: N. I. Munteanu. V.-Președinți: A. Bulgărea și N. Coltofeanu. Secretar general: Ionel Crisbășanu. Casier: I. Dumitrescu. Contabil: P. Manciulea. Secretar de ședință: I. Ardeleanu și Ioan Peteu. Membrii în comitet: E. Munteanu. I. Budileanu și I. Ungureanu. Cenzori: A. Văsoiu, I. Băbuș și M. Mocanu.

Sediul Asociației Românilor Săceleni este:

București II. Str. Petru Rareș 2

SĂCELELE CULTURALE

— T E A T R U —

În seara zilei de 1 Martie a. c., Casa de citire din Turcheș a aranjat un festival artistic urmat de dans în Salonul „Soare” din Satulung cu programul compus din: coruri, solo-uri, declamări și piesa „Anonimul” (Musca spaniolă) comedie în 3 acte. Corul a fost dirijat de d-l Prof. Mih. Munteanu dela conservatorul „Astra” Brașov. D-l Ovid Popovici a declamat admirabil două poezii. Solo-urile mai puțin reușite. Interpretarea rolurilor a lăsat de dorit. Remarcăm totuș pe D-rele Ol. Moțoiu și D-nii Simion Lepedeanu și Ică Ciupală, Au mai jucat D-rele Valerica Cornea, Fl. Oancea, Polixenia Peteu și A. Mircan și d-nii Gică Moțoiu, Niță Șeitan, I. Mircan și V. Munteanu „Director de Scenă,” D-nul Ionel Despan. După producția teatrală a urmat dans. Venitul în folosul casei de citire din Turcheș. (V. D.)

E p i g r a m e

celor cari au jucat piesa
„Musca spaniolă”

Succes cu „Musca Spaniolă”
Nu ați prea avut de fel
Ce să-i faci când „musca-i” mică
Și succesul e la fel.

D-lui Dir. de scenă la piesa
„Musca spaniolă”

Ți-ai început activitatea
Cu „musca spaniolă” 'n joc.
Parcă România Mare
N'ar avea muște deloc.

RUBRICA JOCURILOR

JOC No. 1 de Ionel Despan
Carte de vizită magică
(10 puncte)

SOTIR N. CERNESCU

Baia

Schimbând-se ordinea literilor se va afla ocupația și localitatea unde și'o exercită.

JOC No. 3
de Gică Gh. Ardeleanu
5 puncte

POLIDRON

Direct, invers cum veți citi
Eu foarte mic mereu voiu fi.

CUPON No. 2

JOC No. 2 de M. Ionescu
Joc în patrat (10 puncte)

Orizontal

1	2	3	4	1=verbauxiliar
2				2=Capitală în Eurnpa
3				3=Eros
4				4=apă multă

Vertical

Deslegările jocurilor se primesc la redacție cu mențiunea „pentru jocuri“ până la 25 Aprilie a. c. Deslegătorii cari vor avea cele mai multe puncte, vor primi: premiul I) 150 lei, II) un abonament pe un an, III) un abonament pe o jum. an. Următorii 2 premii în cărți.

Intre răspunsuri cu acelaș număr de puncte, hotărâsc sorți. Deslegările în numărul viitor. Toți delegătorii vor fi publicați.

Numele deslegătorilor jocurilor — din No. 2 —

CATEGORIA I (20 puncte)

Munteanu N. Ioan, Satulung
Ciobanu Petre „
Gigi Deleanu „
Cociaș I. Lic. Meșotă Brașov pr. I
Voicu Ioan, Satulung
Alex. N. Ivan Lic. Meșotă B-v.
Panait I. Chiriac Brașov
Albu Nic. Lic. Meșotă Brașov
Manu D. Savin „
Cojocărescu Traian „ pr. II
Gică Gh. Ardeleanu „ pr. III
Măriuca Odor „ pr. IV
D. Corbu și Ciumedrenu G. Roman
Bunghuez V. Brașov

Gheorco Const. Lic. Meșotă B.
Ionel Cătușan Brașov pr. V
Vlaicu D. Brașov
Anicuța Despan Satulung
Sena Peladin „
Suciu Gh.

CATEGORIA II (10 puncte)

Anghen Gh. Ioan Galați
C. Zaharia Brașov
Alex. Stroe stud. agric. București
Nichita Vasile „
Trifu Nic. „
Nicolae Florian „
Petcu Gh. Satulung
M. Ionescu Brașov

Victor Tudoran

INFORMAȚIUNI

„Banca Populară Săceleană”

După o propagandă stăruitoare, Banca Populară s'a întemeiat la 8 Februarie 1925 de către 61 săteni, cu 24 500 capital vărsat, cuprinzând în raza s'a de activitate com. Satu-Lung, Cernat, Turcheș și Baciuc.

Iată sporul celor 5 ani dela întemeiere: La 31 Dec. 1925 avea 159 membrii, capital vărsat 119085, depuneri spre fructificare lei 98583. Beneficiul net 7534.

La 31 Decembrie 1929, numărul membrilor crește la 379, capital vărsat 778768, depuneri 1365683, beneficiu net 145604. La 31 Decembrie 1925 fondul de rezervă era 2451 lei, în 1929 crește la 58000. Imprumuturi acordate: în 1925 lei 113500, în 1929 crește la 2777820. Numărul împrumutațiilor în 1925; 14 în 1929 crește la 203. Numărul depunătorilor în 1925 era 17, în 1929, crește la 156.

Iată pe scurt activitatea „Băncii populare care grație D-lui Dr. Jingo a progresat atât de frumos.

În urma stăruințelor d-lui Dr. V. JINGO
a luat naștere la Săcele „Reuniunea Femeilor Române”

S'a ales următorul comitet: Presidentă D-ra M. Jarca, V. Pr. D-na I. Teodosiu și V. Pr. Leuca, *Casieră* D-na Al. Comșa. *Secretar* D-l Ovid Popovici.

Membri în comitet: D-nele V. Zărnescu (Baciuc), M. Oancea (Turcheș), E. Dumitrescu și A. Găvrus (Cernatu), M. Boeru, E. I. R. Butu, A. Jinga, E. Median, S. Aldea, M. Pr. Popovici, Monachia A. Popovici și V. Moldovanu (Salulung). *Censori* D-ra A. Băncilă. D-l N. Pană, M. Șeitan. *Supleanți* D-ra N. Nenciu, G. Dragoș și D-l V. Munteanu. *Consilieri* Pr. Z. Popovici, I. Russu, Br. V. Jingo și V. Chirvase. Taxe de înscriere 20 lei. Pentru membrii fondatori 500 lei.

E c o u r i

Allăm cu plăcere că colaboratorul nostru Preot Hagiu Gh. D. Cruceanu, doctorand în Teologie, parohul Bisericii Cernica, Ilfov a fost decorat de Patriarhia din Ierusalim cu „*Ordinul Sfântului Mormânt*” în gradul de „*Mare Comandor*”.

— A apărut No. 2 din „*Biblioteca Mormântul Domnului*”. Apare opafă pe lună cu binecuvântarea Sanctității Sale Damianos, Patriarhul Sfintei Cetăți a Ierusalimului. 50 la sută din venit se va vărsa pentru restaurarea Bisericii Sfântului Mormânt din Ierusalim. Director, Preot Hagiu Gr. D. Cruceanu parohol Bisericii din comuna Cernica, Ilfov, România.

BIBLIOGRAFIE

— R E V I S T E —

Ritmuri: Anul I No. 6 Braşov. Mulţumită distinşilor colaboratori, apare cu acelaş preţios şi variat cuprins. În interesantul articol de fond D-l I. Focşăneanu ne dă un studiu bun asupra evoluţiei neoromantismului. Proză semnează Domni; Lucian Costin, Aurel Marin etc. Poezii de I. Al. Bran-Lemeni (Clopotele cerului) Bacovia (Psalm) Lucian Costin (Minierul), Mia Cerna, Ecal. Pitiş... Traduceri şi Recenzii. În No. 7 D-l Focşăneanu continuă cu interesantul articol (Neoclasicism sau neoromantism). Proză semnează C. Scaevola, Luciu Marian, Niculescu-Cantonieru Poezii de Aurel Chirezu, I. Focşăneanu, George Voevidca, V. Demetrius, Lucian Costin etc. Poezii traduceri : D-nii Bran-Lemeny, Ion Iordache, Focşăneanu — Recenzii etc.

(V. T.)

Darul Vremii: Anul I. No. 1 apare la Cluj în condiţiuni tehnice ireproşabile. E o revistă cu care Clujul se poate mândri. „Năzuinţa care a dat îndemn de viaţă acestei reviste ne-a venit de dincolo de preocupările pur estetice. Există un gând şi o vorbă nerostită încă, elemente de preţ tănuite în ascunzişuri ca şi comorile pe cari le anunţă doar vâlvătăi în noapte. Iată câteva rânduri din „Cuvântul înainte“ al susnumitei reviste care desigur va avea un rol destul de important în capitala Ardealului. Semnează D-nii Agârbiceanu, Chinezu, Bezdechi etc. Versuri D-nii I. Ilieşu, Retezeanu şi D-ra Cornelia Buzdugan.

Revista pozitivă, penală şi penitenciară. Anul I No. 1 şi 2. Apare la Bucureşti. Director Profesor Ionescu Muscel.

Cuvinte litejare. Anul I No. 6 Iaşi. Editată de „Asociaţia Voinţa“, Formatul biletelor de papagal. Semnează D-nii Desmond V. Valeriu, Emil Botez, Ioan Pascal etc.

Soveja. Anul II, No. 1 şi 3. Revista Societăţii cu acelaş nume, a studenţilor în geografie dela Universitatea din Bucureşti. Articole semnează D-nii Nic. Pavel, V. Ghibedea, Vict. Dumitriu, I. Rosca, etc.

(V. T.)

— C Ă R Ţ I —

Biblioteca Mormântul Domnului No. 1. apare lunar. Director Preot Hagiu G. D. Cruceanu.

— Z I A R E —

Răziunea. Anul I No. 14 Botoşani.

POȘTA REDACȚIEI

D-rei Bechereanu E. Buzău. Primit abon. p. cari vă mulțumim.

D-lui V. Stroe-Câmpina Mulțumiri pentru lista trimisă.

D-lui N. O Roșculeț-Mangalia S'a trimis revista la adresele date prin D-I profesor Colceag. Dacă ne mai puteți da adrese primim cu plăcere.

D-lui M. G. Bălan-publicist-Botoșani. V'am satisfăcut cererea

D-lui M. Roșculeț - Loco - Se va publica.

D-lui Brătoșin, București. În poezie nu merge. Proză încercați, după ce veți mai citi mult. Așteptăm folklor.

D-lui Verzea N. stud. teolog. Buc, Ne pare bine de sprijin. Articolul din lipsă de spațiu nu s'a putut plasa în acest număr. Va apare în numărul viitor.

D-lui Iosif Marinescu Ploești. Mulțumiri de sprijinul dat, S'au publicat.

D-lui Moisiu N. Suntem nedumeriți. Revino și Dorință spulberată ne-au cam spulberat iluziile. Un sfat: Decât visuri de iubire mai bine din când în când câte-o „vedenie“. Am publicat-o pentru încurajare, restul în No. viitor.

D-lui V. Coban - Timișoara - mulțumiri pentru abonament și pentru sprijin. S'a primit și poeziile dintre cari una s'a publicat cu mici corecturi. Mângâere și lacrimi nu merge. Faceți abuz de cuvinte. Expresii cam ciudate. Continuati - Așteptăm,

D-lui Lungu Ion Fălticeni. Nu merge. O fi muza D-tale frumoasă, însă poezia nu-i seamănă. C'ai plâns te credem, dar crede c'am plâns și noi lipsa talentului D-tale.

D-lui Havuș M. Fălticeni. Mai citiți mult, dar nu mai încercați nici când să faceți versuri.

D-lui Tit. Liviu Bucegi. Materialul trimis nu-i pentru revista noastră. Încercați cu altceva.

D-lui Dinu Cernavoda. Se va publica în numărul viitor.

D-lui Stoia Valeriu Codlea. Regretăm că nu putem publica nimic din cele ce-ați trimis. Dacă totuș vreți să ne dați concursul trimiteți ceva folklor, rămânând dacă vreți și pe mai departe corespondentul revistei pentru Codlea.

D-lui Carpin Ion - Loco. Din materialul trimis din lipsă de spațiu v'om publica poezia în numărul viitor.

D-lui C. Zaharia. Primit orice numai să fie bine.

D-lui Anghene Ioan Galați. Nu-i poșta de vină pentru întârzierea revistei. Jocuri primim spre publicare. Timișătorului i se va considera punctele date jocului publicat. (Redacția)

Pentru abonați cititori și colaboratori :

— Domnii care nu sunt abonați și rețin primul număr trimis de noi, se consideră abonați pe tot anul.

— Manuscrisele primite la redacție nu se înapoiază.

— Domnii colaboratori care ne trimit manuscrise, fără a fi solicitați de noi, li-se va răspunde la Poșta Redacției, care va apare în ultimele pagini ale revistei. - Articolele referitoare la Săcele, vor fi preferate.

— Toate revistele primite la redacție vor fi amintite la rubrica „Reviste“.

— Toate cărțile primite la redacție vor fi recenzate în ordinea primirii.

— Facem schimb de abonamente cu toate revistele și ziarurile din țară.

Lista abonafilor (continuare)

Anghisene Gheorghe, Galați
Alex. Buinariu student, str. Săvescu No. 12 Iași
Băbuș Ioan student, București.
Baltag Ioan Cernat.
Banca pop. Săceleana, Satulung.
Bănciță I. Ioan, București.
Bănciță I. Radu, București.
Bechereanu Eugenia, Buzău.
Belu Gheorghe, Satulung.
Berteanu Ion, Satulung.
Biblioteca Palatului Regal, București (2 abon.)
Bratosin Radu student, București,
Brânduș Gheorghe inginer, Sibiu.
Casa de cîlire bis. veche, Satulung.
Caplescu Nicolae, Buzău.
Colceag N. R. prof. pens. Satulung.
Comșa Cornelia inv. Satulung.
Dobros Ioan Cernat.
Dumitru Gheorghe Padina, Buzău.
Dragos Paraschiva inv. Satulung.
Fărcaș Vasile dir. șc. Satulung.
Folteanu Aurica, Iași.
Frățilă Mioara, Buzău.
Ghelase Octavia învățătoare, Măieruș.
Georgescu Veluța, ostrov Tulcea.

Fondul de rezistență al revistei.

DI. Vasile Berteanu București Lei 1000.
" Beno Lösing Brașov " 100.

Ivan Vasile dir. șc. Satulung.
Iosif Mariescu, com. Codinești Jud. Gorj.
Ion I. Mojiu, Ing. Agronom cons. agric. P. Neamț.
Iancu I. Ghelase agricultor, com. Cocorgea Ialomîța
Jarnca Ioan, Buzău.
Krebs Carol dir. Fabr. celuloză, Brașov.
Mocanu Gavril, Bacău.
Nicolae Stanovici proprietar str. Remus, 4 București.
Nicolae Popescu dir. Liceului Pincip. Carol București.
Octavian Bos. Dr. în drept și șt. de stat Bran Brașov.
Petcu Ioan, Ploești.
Popea Nic. Dr. Insp. gen. Brașov.
Popovici Zenovie preot Satulung.
Râsnoveanu Petre, Satulung.
Roșculeț Maria, Satulung.
Sandu Lalu A. inv., Satulung.
Seitan Gheorghe, Satulung.
Sperchez Nicolae inv., Satulung.
Ștefan Herjencescu librar, Ploești.
Tocitu Victoria inv., Satulung.
Tomas Liviu, Brașov.
Tudoran Petre, București.
Tică Andrei Prof. Liceul Militar Tg. Mureș.
Vasile Bucur str. Zalomii, 14 Ploești.

[va urma]

Vizitați magazinul de
coloniale și deciatese
Ioan Ovesea
Brașov,
Strada Hirscher No. 2

Vizitați Librăria Centrală
Ștefan Herjenescu
Ploești Piața Unirei
Casă Românească
de Încredere

Magazinul **GLOBU ROȘU** Ploești
FRAȚII SCHIAU
Vinde articole de manu-
factură și galanterie cu
prețuri de concurență

VIZITAȚI
INDUSTRIA ELECTRICA
Gh. Dumitrescu
& Co. V. Bucur
Str. Franceză, 12 Ploești
Aparate de Radio, electrică
și instalațiuni Sanitare

Foto

ANGELO

Brașov

Str. Porții No. 59

Citiți și
răspunșiți

REVISTA

Viața
Săceleană

TOȚI
abonații precum
și cillorii revistei
„Viața Săceleană“
pot beneficia de 10
la sută reducere la
orice cumpăratură
dela

Librăria Șcualelor
Gh. Suraru din
Brașov Str. Pantofa-
rilor lângă Coroană

Acest bon se va prezenta
numai la casă când se
face plata.

VIZITAȚI

Tipografia „Unirea“

Str. Justiției No. 6 Ploești, lângă Poștă
Care execută ori ce lucrări tipografice
::: cu cele mai convenabile prețuri :::

Domniei-Sale
Onor. *Șcualei*
Comitetul de ucenici
Brașov

Str.

Tipografia „Unirea“, Ploești (lângă Poștă)